

Sv. Efrem Sirski
Razlaga Prve Mojzesove knjige
(1 Mz 3,6)
Pogled na Evo in Marijo

Žena je videla, da je drevo dobro za jed, mikavno za oči in vredno poželenja, ker daje spoznanje. Vzela je torej od njegovega sadu in jedla, dala pa je tudi možu, ki je bil z njo, in je jedel.

Po Evi je ugasnila veličastna in ljubka človekova slava, ki pa je po Mariji znova vzcvetela.

Eva, ozaljšana s slavo in častjo, se ni hotela upreti zaničevani in gnusni kači, čeprav je bilo njeno govorjenje dvolično in bi ga bilo potrebno v ognju preizkusiti. Kdor je videl Evo, je videl svetlo luč; kdor je videl kačo, je videl bedni izvržek.

Zazrimo pa se še v Marijo, ki se je ustavila celo velikemu angelu in se ga ni prestrašila; spraševala ga je in se ga ni zbala. Eva si ni upala vprašati niti umazane kače brez nog, deklica pa se je uprla celo Gabrielu. Ni pa Marija vprašala, da bi zvedela kaj o Sinu živega Boga, ampak je spraševala o umrljivem človeku, ki ga ni spoznala. Marija je povpraševala o rečeh, ki so bile njemu, resnicoljubnemu, jasne. Eva pa je sprejela izreke neznanega gosta, ki so bili izredno težko uresničljivi. Ta je postala neprevidna mati vse naše bede; ona pa previdna sestra in zaklad naše sreče. Kače, ki bi jo bilo treba zaslišati, ona ni preverila. Kristusu pa moramo verjeti, čeprav ga zdaj, kot vidim, natanko preiskujemo. (...)

Ti dve ženi, Marija in Eva, sta cveteli v nedolžnosti in preprostosti; ena je vir našega odrešenja, druga vir naše smrti. Dajmo, presodimo, zakaj je to tako. S tem, ko je Eva razločila preprostost od razumnosti, je očitno postala nespametna. Marija pa je o razumnosti modro verovala, da je sol in začimba preprostosti. Je pač tako, da preprostost nima okusa/pameti, če jo začini prekanjenost; pa tudi prekanjenost, ki je daleč proč od preprostosti, ne more hraniti upanja na odrešenje. (...)

Prikupnost drevesa je prevarala Evino oko, nasvet stare kače je prevzel njeno uho, oboje se je oklenilo in oprijelo duha. Ko je bilo delo izvršeno, je nastopila bolečina in pokora. S sluhom je Marija videla njega, ki je bil skrit, z glasom je spočela v sebi Moč, ki se je utelesila. Medtem pa se smrt in hudobec, ko se tesnobno med seboj sumničita, sprašujeta: "Kaj je ta pesem, ki udarja na ušesa?" Tudi angeli so ga poslušali in so zapeli to pesem o njem: "To je smrti pokončevalec in zmagovalec nad hudičem, veselje angelov in upanje ljudi."

Ko je prišel, ju je navdal strah in trepet in ju oba pognal v beg. Hudič se je pobral v puščavo, smrt se je pogreznila pod zemljo. Pa zaman. On je oba ubežnika dohitel in ju strl v njunih skrivališčih. Prodril je v samoto in hudobca premagal v njegovi lastni puščavi. Spustil se je v globine zemeljskega naročja in usmrtil smrt v njenih podzemnih votlinah. Ko sta bila s tem onemogočena prekucnika človeštva, je znova zaživelo upanje slabotnih, povečalo se je veselje močnih. Tedaj so se z nebes spustili čuvaji in zemljanom oznanili veselo vest in še povečali njihovo radost.

Sicer pa svetloba, ko jo oko sprejme, že s svojo navzočnostjo očisti in razsvetli oko in njegovo lepoto in prikupnost še poveča in okraši s svojim sijajem. Marija je bila oko, luč (Jezus) se je naselila v njej; po svoji božji volji je (njen sin) obrisal njeno dušo, očistil njeno domišljijo, umil njene misli in olepšal njeno devištvo.

Če ga je reka, v kateri je bil krščen, na skrivnosten način ponovno spočela in ga je trebuh vodnih tokov nadvse čisto začel rojevati, sveto porajal in ga slavno porodil, spoznaj v čisti rečni strugi podobo za hčer človekovo, ki je spočela brez moža in rodila brez semena in po milosti vzgajala Gospoda milosti. V reki se je rodilo Vzhajajoče Sonce, blisk se je rodil v grobu, na vrhu gore se je zasvetil in zablestel v materinem telesu, ko se je dvignil in se povzpел, je zasijal v svoji luči. (...)